

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC I ELEMENTS D'INTERÈS HISTÒRIC

MASIA DE CAN SITJAR

E-14

SITUACIÓ

UTM

Data Construcció

Autor inicial

Propietat

Data intervenció 1

Autor intervenció 1

Gestió

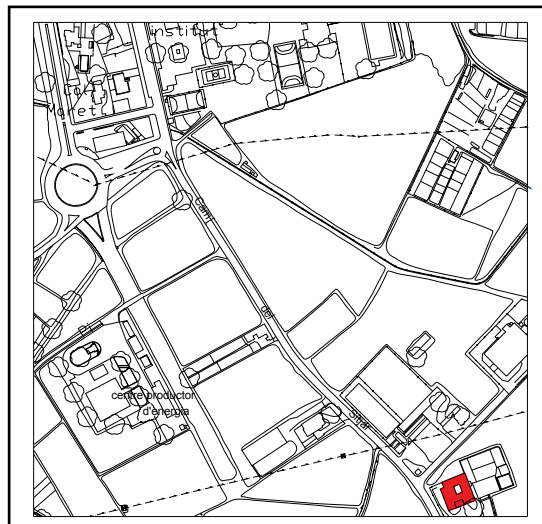
Data intervenció 2

Autor intervenció 2

Contacte

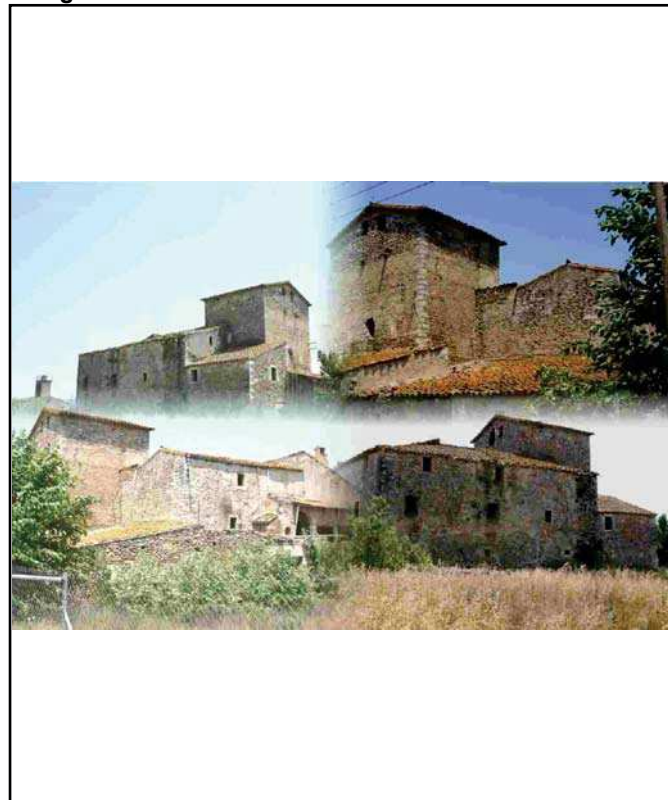
SITUACIÓ URBANÍSTICA

Planejament general	<input type="text" value="Revisió Pla General (Aprovació definitiva 5/4/02)"/>
Planejament derivat	<input type="text"/>
Classe de sòl	<input type="text" value="Sòl Urbanitzable Delimitat"/>
Qualificació urbanística	<input type="text" value="Zona General Terciària amb Espais Oberts (CLAU 4)"/>
Protecció actual	<input type="text" value="Àmbits Protecció Patrimoni PGOM - 2002 (APP-3.14)"/>
Tipologia	<input type="text" value="Casa Medieval Fortificada"/>
Superfície solar	<input type="text" value="4675 M2."/>
Superfície construïda	<input type="text"/>
Ús actual	<input type="text" value="Sense Ús"/>
Ús original	<input type="text" value="Explotació Agrària"/>
Usos recomanats	<input type="text" value="Equipament de Servei Públic"/>

PRESENTACIÓ

Imatge

Descripció

Mas fortificat edificat al voltant d'una torre al pla de Salt, prop del camí de Palau i l'encreuament que venia d'Aiguaviva i Vilablareix. Seria el tipus que podríem classificar de Domus residencial fortificada.

La Torre, origen del mas, de planta rectangular (8'40 x 6'20 m.), possiblement ja construïda el segle XII, és d'Opus Incertum amb carreus rectangulars als angles i paraments massissos de més d'un metre d'amplada. Amb una alçada de 3 pisos i el teulat a dues vessants, conté espitlleres de ballesta.

El Mas fortificat o domus es construeix possiblement a principis del segle XII i combina estances i elements defensius formant un pati interior central de 8 x 12'60 metres voltat de 3 edificis independents de planta rectangular. L'edifici situat al nord és el més llarg (27'20 x 5'70 m.), amb espitlleres a la façana planta i dos pisos. L'edifici de llevant (22'5 x 7'1 m.) conté una galeria oberta al pati (avui tapiada). L'edifici sud (12'60 x 5'20 m.) també té espitlleres de ballesta i la planta baixa està oberta al pati per dos arcades de punt rodó.

El mas conserva alguns elements d'interès arquitectònic i artístic com una escala gòtica adossada a la paret, 2 arcades de punt rodó, una porta de dovells romànica i una finestra de llinda amb doble arcuació de mig punt romànica de dimensions petites i tot un seguit de mènsules més o menys ben treballades que sustentaven els sostres plans enbigats.

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC I ELEMENTS D'INTERÈS HISTÒRIC

Dades històriques i/o tècniques

L'any 1275 els Sitjar són propietaris de diversos camps del mas Llorens.
Al segle XIV la família Sitjar participa en el govern de la ciutat de Girona i ostenta el domini de totes les possessions del mas Feixes i del mas Artau, dues peces del mas Mut i una peça del mas Llorens.
L'any 1406, un capbreu ens indica que els Sitjar tenien domini directe sobre gairebé totes les terres del mas Ribot.
L'any 1453 Bernat de Sitjar obté el domini útil de la sèquia Monar.
L'any 1469, en un dels setges a la ciutat de Girona, serví de plaça forta a les tropes del duc de Lorena.
Al segle XVI es realitzen algunes reformes a la casa (escala monumental adossada a la paret i porta al segon pis de la torre).
L'any 1620 Francesc de Cruilles i Sitjar ven el domini de la sèquia Monar als jurats de Girona.
A partir del segle XVII el mas comença a canviar de propietaris i passarà a mans dels Solterra i finalment de la família Mut.

Patologies aparents. Observacions

Estat d'abandonament. El conjunt està voltat de tanca i no permet veure l'interior. La torre presenta una esquerda per la cara sud.

Bibliografia

ALBERCH, Xavier; BURCH, Josep. Els masos fortificats del Pla de Salt. Servei Municipal de Publicacions de Salt, 1991.
ALBERCH i FUGUERES, X. i BURCH i RIUS, J. Salt, Quaderns de la Revista de Girona. Girona, Diputació de Girona, 1994.
ALBERCH, X.; BURCH, J i SAGRERA, J. "Els masos del pla de Girona". Actes del Col·loqui de Tardor: El Mas Medieval a Catalunya. Banyoles, Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles, 1998.
ARTAL, R. "Salt, el Creixement d'un Poble. Petita història d'arquitectura local". Revista La Punxa núm. 12. Girona, Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona. 1991. p. 2-6
BOSCH I TERMES, Jaume. (El Meneró del Rec) "Les Golfes del Poble Vell". Revista La Farga, núm. 62. Salt, Casal de Jubilats, desembre de 1984. p. 10-11.
BOSCH I TERMES, Jaume. (El Meneró del Rec) "Els nostres noms de lloc". Revista La Farga, núm. 65. Salt, Casal de Jubilats, febrer de 1985. p. 18-19.
BOSCH, J. "Imatges de Salt. El Citjar". Quaderns d'Història de Salt núm. 3. Salt, Taller d'Història de Salt, 1991. p. 8.
BOVER i PAGESPETIT, Andreu. Salt, els Pobles del Gironès. Salt, Ajuntament de Salt, 2004.
BUCH i SERRA, Lluís. Aproximació al Creixement urbà de Salt. Salt, Servei Municipal de Publicacions, Ajuntament de Salt 1988.
CASTELLS I CALZADA, Narcís; COLOMER I ARCAS, M. Assumpció. Salt, Documents per a la Història.. Girona, Ajuntament de Salt, 1998.
CASTELLS I CALZADA, Narcís; COLOMER I ARCAS, M. Assumpció. Els Pergamins de l'Arxiu del Marquès de Camps. Salt, Ajuntament de Salt, 1999.
CLARÀ, Josep. "Elements per a una història de Salt". Revista de Girona, 86. Girona, Diputació de Girona, any 1979.
DONAT PÉREZ, Lúdia. Societat i Economia a Salt a la Baixa Edat Mitjana. Beques de Recerca de Salt. Salt, Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Salt, 1999.
ROS NICOLAU, Josep. L'Abans. El Gironès, Salt. Recull fotogràfic 1880-1965. El Papiol, Editorial Efadós SL. 2005.
ROURA, Gabriel. "El Delme de Salt en el segle XIV". Revista La Farga, núm.17. Salt, Casal de Jubilats, novembre de 1980. p. 17.
VVAA. Guia de Salt. Salt, Edició de 1985.

Valoració

Ens trobem davant de l'exemple de mas medieval fortificat del Pla de Salt amb més excepcionalitat. Un tipus de construcció amb elements romànics i gòtics de caràcter civil. Casa forta i de pagès excepcional de gran valor patrimonial, històric i arquitectura medieval.